

 <p>ЦДПУ Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка</p>	Силабус навчальної дисципліни			
	Назва дисципліни Українська мова за професійним спрямуванням			
	Статус дисципліни обов'язковий компонент (цикл загальної підготовки)			
Галузь знань	А Освіта			
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметною спеціальністю 07 Географія			
Освітня програма	Середня освіта (Географія) та красзнавчо-туристична робота			
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)			
Форма навчання	денна			
Курс	перший			
Семестр	Перший–другий			
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	120
	Лекційні		8	2
	Практичні/семінарські		44	8
	Лабораторні			
	Самостійна робота		68	110
Семестровий контроль	екзамен			
Викладач	<i>Демешко Інна Миколаївна, канд. філол. наук, доцент, Кричун Людмила Петрівна, канд. філол. наук, доцент</i>			
Контактна інформація	i.m.demeshko@cuspu.edu.ua l.p.krichun@cuspu.edu.ua			
Кафедра	української філології та журналістики			
Факультет	української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій			
Предмет навчання	сучасна українська літературна мова професійної сфери.			
Мета	<p><i>Мета курсу:</i> формування комунікативної компетентності студентів; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомоги вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.</p> <p>Сформувати в майбутніх спеціалістів професійно зорієнтовані уміння і навички досконалого володіння українською літературною мовою у фаховій сфері.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови в професійній діяльності. 			

	<p>2. Забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення.</p> <p>3. Виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні.</p> <p>4. Розвивати творче мислення студентів.</p> <p>5. Виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій.</p> <p>6. Сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:</p> <p>знати: норми сучасної української літературної мови; правила роботи з фаховим текстом; основні вимоги до ведення ділової документації; правила ведення переговорів, нарад, зборів, співбесід; норми етикету;</p> <p>уміти: правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів; скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети; складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку; послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>ІК <i>Здатність розв'язувати професійні проблеми та спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти та організації краєзнавчо-туристичної роботи, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки, застосовувати інноваційні технології в роботі, критично та творчо мислити.</i></p> <p>ЗК1 – базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки в обсязі, необхідному для засвоєння фахових дисциплін та професійної діяльності вчителя.</p> <p>ЗК4 – здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (<i>soft skills</i>), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.</p> <p>ЗК10 – здатність спілкуватися та здобувати освіту державною мовою (як усно, так і письмово), використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності, розвивати мовно-комунікативні навички учнів.</p> <p>ФК3 – здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному та освітньо-науковому інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, ефективно та вільно передавати географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій;</p>

	використовувати інновації у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
Програмні результати	<p>ПРН7 – володіє базовими знаннями з дисциплін суспільно-гуманітарної підготовки, оцінює і прогнозує політичні, економічні, соціальні, культурні процеси та явища.</p> <p>ПРН8 – застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення; орієнтується у світовому й національному географічному та освітньо-науковому інформаційному просторі; здійснює пошук і критично оцінює інформацію, оперує нею у професійній діяльності, ефективно та вільно передає географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій; ефективно використовує інновації у професійній діяльності, створює (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;</p> <p>ПРН17 – володіє основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою зі спеціальності та предметної спеціалізації, а також володіє однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності та предметної спеціалізації.</p>
Зміст дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.</p> <p>Змістовий модуль 2. Професійна комунікація Спілкування як інструмент професійної діяльності. Риторика і мистецтво презентації. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування.</p> <p>Змістовий модуль 3. Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Науковий стиль і його засоби в професійному спілкуванні. Оформлення результатів наукової діяльності. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.</p>
Критерії оцінювання роботи студентів	<p>«Українська мова (за професійним спрямуванням)» базується на засадах рейтинго-модульного підходу до вивчення навчальних дисциплін. Увесь програмний матеріал поділено на 3 блоки. Застосовуються кілька видів контролю знань: Поточний контроль на практичних заняттях (через усні відповіді та письмові самостійні роботи) або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попереднє оцінювання). Максимальний бал – 5. 3 б. – ставиться за умови, що студент повно й вільно володіє теоретичним матеріалом в усіх його аспектах, логічно й послідовно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, наводить влучні приклади й коментує їх, кваліфіковано веде дискусію, виявляє творчі здібності в розв'язанні поставлених проблем. Обов'язковим є знайомство з додатковою</p>

літературою і використання її при висвітленні питання. Під час проведення семантико-стилістичного аналізу тексту студент розглядає стилістичні явища і процеси на всіх мовних рівнях та встановлює їхні системні зв'язки, глибоко аналізує взаємодію екстралінгвальних та власне мовних чинників стильової системності.

2,5 б. – засвідчує, що теоретичний матеріал засвоєний майже повністю, однак необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані недостатньо. Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, робить висновки. У відповіді на питання є певні неточності. Студент вільно усуває помилки й відповідає на зауваження. У відповіді студент допускає до 2 фактичних, 3 мовленнєвих помилок.

2 б. – ставиться студенту, який засвоїв основні поняття теми, але відтворює матеріал на рівні переказування, не досить логічно й послідовно. При самостійному вивченні теми може переказати більшу частину матеріалу, спираючись на власний конспект, проте не може обґрунтувати висловлені думки, неточно дає визначення мовностилістичних явищ. Відповідає на більшість запитань, що конкретизують відповідь. Може навести окремі завчені приклади, однак не завжди точно. Застосовує набуті знання лише в стандартних ситуаціях (виконуючи вправи та завдання, аналогічні до виконаних раніше). У відповіді допущено до 5 фактичних, 6 мовленнєвих помилок.

1,5 б. – свідчить про засвоєння матеріалу на рівні невпевненого переказування з порушенням логіки викладу й точності у вживанні термінів. Студент не вміє обґрунтовувати свої думки й відчуває труднощі під час добору прикладів, але здатен відтворити теоретичне питання на рівні короткої зв'язної відповіді.

1 б. – свідчить про фрагментарні знання з теми. Студент не може дати послідовної відповіді на питання, сплутує різні мовні факти, що призводить до грубих фактичних помилок, не може навести приклади. Участь студента в діалозі обмежується однією чи двома елементарними репліками. Необхідні практичні навички не сформовані. Студент допускає 8 мовленнєвих неточностей.

Модульна контрольна робота – носить комплексний характер: I рівень – тест (3 б.), II та III рівні – виконання вправ на виявлення умінь і навичок (7 балів), IV – рівень інтерпретації (5 б.). Максимальний бал – 15.

Контроль за виконанням самостійної роботи у вигляді балів від 0 до 5 б.

При оцінюванні рівня виконання враховуються два параметри:

1) обсяг виконаних завдань; 2) якість їх виконання.

✓ 5 б. ставиться за умови якісного виконання всіх завдань;

✓ 4 б. ставиться при бездоганному виконанні 75 % завдань;

✓ завдання, виконане більше ніж на 50% за умови правильного виконання, заслуговує на 6 б.;

✓ 3 б. ставиться, якщо завдання виконане менше ніж на 50%;

✓ 2 б. ставиться, якщо завдання виконане на 25%.

	<p>Екзаменаційний контроль (40 б.) – здійснюється у формі відповіді за екзаменаційними білетами, що містять теоретичні питання (1 питання – 5 балів, 4–15 балів) та практичні завдання (2 завдання – 7 балів, 3–13 балів).</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика курсу спрямована на розвиток уміння налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки в колективі, уміння презентувати результати діяльності, уміння вчасно вирішувати поставлені завдання, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи як індивідуально, так і в колективі. Обов'язковим є дотримання правил роботи в групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу в команді.</p> <p>На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід.</p> <p>Відвідування занять з дисципліни обов'язкове.</p> <p>При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Глущик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери. Київ, 2009. 512 с. 2. Голоюх Л. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Для студентів навчально-наукового фізико-технологічного інституту : навч. посібник. Луцьк, 2022. 192 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21232/1/posibnyk.pdf 3. Гриценко Т. Б. Українська мова та культура мовлення. Вінниця, 2003. 533 с. 4. Демешко І. М. Практичний курс української мови. Кропивницький : ПП «Авангард», 2017. 348 с. 5. Демешко І. М. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика. Фонологія. Морфонологія. Орфоенія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія : таблиці, схеми: навч. посіб. 2-е вид., випр. і доп. Кіровоград : ПП «Авангард», 2013. 328 с. 6. Ковтюх С. Л., Кирилюк О. Л., Андреева Т. В. Культура наукової мови. Кіровоград, 2011. 148 с. 7. Ковтюх С. Л., Кирилюк О. Л. Українська мова (за професійним спілкуванням). Частина 1: навчально-методичний посібник. Кропивницький, 2019. 156 с. 8. Ковтюх С. Л., Кирилюк О. Л. Українська мова (за професійним спілкуванням). Професійна комунікація : навчально-методичний посібник. Кропивницький, 2019. 180 с. 9. Ліштаба Т. В. Українська мова (за професійним спрямуванням). Кропивницький, 2018. 300 с. 10. Мамич М. В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчально-методичний посібник. 3-є вид., доповнене і перероблене. Одеса : Фенікс, 2023. 86 с. URL: https://dSPACE.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fdcec678-dd7e-4387-965a-7e885ba8b990/content 11. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування. Київ, 2008. 352 с. 12. Підгурська В. Ю., Голубовська І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник. Житомир :

	<p>Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с. URL: https://eprints.zu.edu.ua/33841/1/Pidgurska.pdf</p> <p>13. Семенов О. М. Культура наукової української мови. Київ, 2010. 216 с.</p> <p>14. Шевчук С. В. Ділове мовлення для державних службовців. Київ, 2008. 424 с.</p> <p>15. Шевчук С. В. Ділове мовлення : модульний курс. Київ, 2009. 448 с.</p> <p>16. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення. Київ, 2009. 576 с.</p> <p>17. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ, 2019. 640 с. http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint</p> <p>18. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.</p> <p>19. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник / Н.М. Савчук. Умань : ВПЦ «Візаві», 2019. 160 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/11539/1/ukrayinska_mova.pdf</p> <p>20. Український правопис 2019. URL : https://www.google.com/url</p> <p>21. Класрум. https://classroom.google.com/c/Nzc0OTU2MjMwODky</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Аудиторія теоретичного навчання, лабораторне обладнання, навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали</p>